

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného v právní věci žalobce: **JEDNOTA, spotřební družstvo v Nymburce**, se sídlem Palackého třída 545, Nymburk, IČ:00031801, zastoupen JUDr. Liborem Fiedlerem, advokátem se sídlem Palackého třída 223/5, Nymburk, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem pplk. Sochora 27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 27. 5. 2014, č. j. UOOU-10191/13-33,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 27. 5. 2014, č. j. UOOU-10191/13-33, **se ruší a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 11 228 Kč do třiceti (30) dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce, JUDr. Libora Fiedlera.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů, kterým byl zamítnut jeho rozklad a zároveň potvrzeno rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) ze dne 26. 3. 2014, č. j. UOOU-10191/13-28, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 100 000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“).

Uvedeného správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že na svých internetových stránkách uveřejnil fotografie a videozáznamy zachycující údajné pachatele krádeží ve svých provozovnách. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobce nezpracovával osobní údaje v souladu s účelem, ke kterému byly shromážděny, a dodal, že vyhledávání pachatelů trestných činů a shromažďování důkazů o jejich vině je v demokratickém právním státě rolí orgánů činných v trestním řízení a nikoli žalobce. Proto vzal správní orgán I. stupně za prokázané, že žalobce svým jednáním porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů.

Předseda Úřadu jako odvolací orgán v napadeném rozhodnutí konstatoval, že správní řízení bylo zahájeno z moci úřední, byť Úřad vycházel z podnětu stěžovatele. Předseda Úřadu dále považoval za účelová tvrzení žalobce o ilustračním charakteru záběrů a fotografií a souhlasil se správním orgánem I. stupně, že žalobce nijak nedoložil právní titul ke zpracování osobních údajů za účelem jejich zveřejnění. Dodal také, že nepochybně došlo k zásahu do soukromí osob, neboť označení osoby za pachatele krádeže a zveřejnění těchto informací spolu s jeho osobními údaji prostřednictvím internetu nelze vnímat jinak než jako jednání nesouladné se zákonem o ochraně osobních údajů.

II. Obsah žaloby

Žalobce v žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je nezákonné, a že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisovým materiálem, nemá v něm oporu a vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Žalobce nejprve namítl, že žalovaný vyvolává dojem, že záležitost vznikla z podnětu konkrétní osoby, která byla jednáním žalobce poškozena, ačkoli je ze spisového materiálu zřejmé, že na adresu žalovaného žádná stížnost od konkrétní osoby nedošla. Úřad obdržel pouze pozitivní, pochvalnou reakci osoby na zveřejnění ilustračních záběrů krádeží na prodejních.

Žalobce dále namítl, že záběry ani fotografie nebyly takové kvality, aby fakticky mohlo dojít k jednoznačné identifikaci konkrétních osob a jednalo se tedy o osobní údaje podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů. Navíc po celou dobu zveřejnění záběrů a fotografií se žádná osoba nepřihlásila k identitě záběru či fotografie, ani se proti záběrům či fotografiím neohradila. Jedinou reakcí na záběry a fotografie byla zmíněná pozitivní reakce osoby, která se se svým dopisem obrátila na žalovaného. Žalovaný tedy nezjistil žádné nezpochybnitelné porušení zákona o ochraně osobních údajů ze strany žalobce, respektive ze spisového materiálu nebyly zjištěny žádné kamerové záběry či fotografie osob, které by se buď samy konkrétně s těmito záběry identifikovaly, ani takové záběry či fotografie, které by k takové konkrétní identifikaci byly způsobilé.

Zároveň se žalovaný nevypořádal s obhajobou žalobce, kdy tento tvrdil a tvrdí, že se jednalo o ilustrační záběry. K tomu, aby žalovaný vyhodnotil toto tvrzení žalobce za účelové, nepostačuje poukaz na jeho povinnost prokázat existenci souhlasu osob po celou dobu zpracování údajů.

Žalobce dále uvedl, že zákon na ochranu osobních údajů je předpisem, který má účinně chránit právo osob na ochranu osobních údajů proti jejich skutečnému zneužití (případně i potenciálnímu), nemůže však vést k formalistickému postihování jednání, které není zaměřeno proti žádné konkrétní osobě a nemůže ohrozit její právo na ochranu osobních údajů. Za situace, kdy žalobci stát neposkytuje téměř žádné účinné nástroje pro boj s krádežemi zboží na prodejnách, vysílá žalovaný svým rozhodnutím signál, že pokud žalobce učiní opatření na ochranu svého majetku, je takové opatření z úřední povinnosti postiženo ze strany státního orgánu vysokou sankcí. Státní orgán tedy z úřední povinnosti postihuje osobu, která se brání masivnímu a státem účinně nepostihovanému útoku na svůj majetek, zatímco obdobné jednání jiných osob, které osobní údaje běžně zpracovávají, ponechává bez povšimnutí. K tomu žalobce dodal, že si je vědom svých povinností podle zákona o ochraně osobních údajů a je si vědom toho, že opatření, které zvolil, tj. zveřejnění ilustračních záběrů krádeží na svých prodejnách, je opatřením krajním. Proto od tohoto postupu již upustil. Je však toho názoru, že jednání, za které mu byla uložena sankce, nenaplnuje formálně znaky správního deliktu dle § 45 odst. 1 písm. c) citovaného zákona a zejména nedosahuje ani co do závažnosti, tedy škodlivosti pro společnost, takového stupně, který je vyžadován pro naplnění materiální stránky správního deliktu.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že pro posouzení odpovědnosti žalobce za správní delikt, stejně tak jako pro zahájení samotného správního řízení, je nepodstatné, jaký charakter má prvotní informace o možném protiprávním jednání. Podstatné je, zda sdělené informace vedou k podezření, že se určitý subjekt dopustil protiprávního jednání a je zde tedy důvod pro zahájení správního řízení o správním deliktu.

Žalovaný dále konstatoval, že osoby na jednotlivých fotografiích i videozáznamech, které jsou součástí správního spisu, jsou dostatečně identifikovatelné prostřednictvím zachyceného obličeje a dalších identifikačních znaků, jako je oblečení, způsob chůze atd. Kvalita záběrů a fotografií je tedy dle žalovaného pro potřeby identifikace dostatečná.

K údajnému ilustračnímu charakteru předmětných fotografií žalovaný vyřkl, že účelovost tohoto tvrzení žalobce vyplývá z jednotlivých důkazů a skutečností ze správního spisu, a to především ze samotného obsahu internetových stránek provozovaných žalobcem. Navíc i pro vytvoření ilustračních záběrů by žalobce byl povinen doložit souhlas osob, které se na těchto záběrech vyskytují, avšak tyto souhlasy žalobce v průběhu správního řízení neprokázal, a jeho tvrzení, že se má jednat o jakési ukrajinské zaměstnance třetí společnosti, se jednak neprokázalo, a je též v rozporu se samotnými zveřejněnými fotografiemi a záběry.

Žalovaný zdůraznil, že pokud by žalobce provozoval kamerový systém tak, že by záznamy nezveřejňoval, ale v případě, kdy by měl podezření na krádež, by je pouze předával orgánům činným v trestním řízení, jednal by zcela v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, a sankce by mu za takovéto jednání uložena nebyla. Tím však, že pořízené záznamy a fotografie o své vůli zveřejnil na internetu, a tak zpřístupnil neomezenému okruhu osob, již

překročil legitimní účel ochrany vlastního majetku, neboť takové jednání objektivně není nezbytné k ochraně jeho práv.

Dle žalovaného tak nelze uvažovat o tom, že by jednání žalobce bylo bagatelní do té míry, že by zcela postrádalo škodlivost. Je nepochybné, že se žalobce svým jednáním dopustil správního deliktu, přičemž v takovém případě se materiální stránka (míra společenské nebezpečnosti) primárně neposuzuje. Škodlivost protiprávního jednání je dána jednak tím, že zákonodárce určité jednání označil za protiprávní (správní delikt), a v konkrétním případě povahou jednání žalobce, které zasahuje do práva na soukromí řady osob, a to nevratným způsobem. Žalovaný, resp. stát, žalobci nebrání v tom chránit si vlastní majetek před krádežemi, ovšem musí respektovat platné zákony České republiky.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zdali je dané rozhodnutí přezkoumatelné, neboť k přezkoumatelnosti musí soud přihlídnout z úřední povinnosti a za situace, kdy shledá rozhodnutí nepřezkoumatelným, se pak nezabývá samotnou zákonností.

Soud předně konstatuje, že je seznámen s dosavadní judikaturou v obdobných věcech, především rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2016 č. j. 3 As 118/2015-34, dále jen „rozsudek sp. zn. 3 As 118/2015“. Kasační soud uvedl, že v případě, kdy žalobce instaloval ve své provozovně kamerový systém za účelem následného zveřejnění získaných závěrů, byť z důvodu zvýšení ochrany majetku a shromažďování údajů o případné trestné činnosti, není dán žádný prostor pro test proporcionality. Za dané situace totiž k žádnému konfliktu mezi právem na ochranu majetku žalobce a právem na ochranu osobních údajů třetích osob nedochází a testem proporcionality není co poměřovat. Zákon sám totiž stanoví, kudy vedou hranice mezi právem na ochranu majetku na straně jedné a právem na ochranu osobních údajů na straně druhé. Právo na ochranu majetku je přitom dostatečně saturováno právem žalobce na instalaci a používání kamerového systému za zákonem stanovených podmínek a na případné další použití údajů získaných snímáním sledovaného prostoru státními orgány k tomu určenými. Jakékoliv další nakládání s osobními údaji takto shromážděnými bez souhlasu dotčených subjektů nelze ničím odůvodnit. Vyšetřování a postihování trestné činnosti (do něhož lze zahrnout i páčání přestupků) je plně v kompetenci orgánů státu. Takové počínání žalobce tedy nebylo kryto ani ustanovením § 3 odst. 6 písm. d) zákona, neboť není orgánem, jemuž zvláštní zákony takovou činnost umožňují, či dokonce předepisují, ani neměl ke zpracování osobních údajů souhlas dotčené osoby. Na věc pak nedopadá ani výjimka zakotvená v ustanovení § 5 odst. 2 písmeno e) zákona, neboť počínání žalobce ve výše popsaném rozsahu nebylo nezbytné pro ochranu jeho práv nebo právem chráněných zájmů. Ústavní soud k uvedenému dodal (viz usnesení ze dne 5. 9. 2017, sp. zn. III.ÚS 3565/16), že orgány veřejné moci přehledně vyložily, že účel „ochrany majetku“ je v případě kamerových systémů se záznamem naplněn možností instalovat kameru a ukládat snímání osobní údaje, které umožní identifikaci subjektu údajů, a mohou být použity jako důkaz v příslušném řízení (občanskoprávním, přestupkovém, trestním); nemůže však zahrnovat postup nahrazující činnost příslušných orgánů veřejné moci. Ústavní soud neshledal, že by tyto závěry orgánů veřejné moci představovaly libovůli nebo jiné vybočení z

ústavních mezí, neboť zveřejnění nebylo nezbytné, jediné přístupné a efektivní řešení k ochraně majetkových práv.

Zároveň ale městský soud zdůrazňuje, že krajské soudy se ve výjimečných případech mohou od judikatury Nejvyššího správního soudu zcela vědomě odchýlit, aniž by došlo k porušení § 12 s. ř. s. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 8. 2006, č. j. 1 Aps 2/2006-68, takto uvedl, že v § 12 s. ř. s. je implicitně vyjádřena povinnost krajských soudů řídit se právním názorem Nejvyššího správního soudu nejen v dané věci, což plyne z § 110 odst. 3 s. ř. s., ale též ve všech obdobných věcech (obdobně ve vztahu k vázanosti správních soudů právním názorem Ústavního soudu viz rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2005, č. j. 2 Afs 180/2004-44, nebo nálezný Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05, N 190/47 SbNU 465). Nejvyšší správní soud nicméně sám připouští, že krajské soudy se mohou od jeho názoru odchýlit. Takovýto postup však musí odůvodnit vlastními racionálními a závažnými konkurujícími důvody (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 4. 5. 2010, č. j. 4 Ads 77/2007-91, č. 2112/2010 Sb. NSS, body 37 a 52). Respektování těchto podmínek ze strany krajských soudů přispívá k právní jistotě obecně a současně nevede k zakonzervování právních názorů uvnitř soustavy správních soudů, což umožňuje vést názorový diskurz mezi krajskými soudy a soudem kasačním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2011, č. j. 1 As 6/2011-347).

Na základě výše uvedeného a po přezkoumání nyní napadeného rozhodnutí městský soud shledal za nezbytné se odchýlit od závěrů uvedených v rozsudku sp. zn. 3 As 118/2015 (okrajem soud připomíná, že nepublikovaná usnesení Ústavního soudu nejsou považována za závazná ani pro Ústavní soud, ani za obecně precedenčně významná – viz nálezný ze dne 13. 11. 2007 sp. zn. IV. ÚS 301/05). Městský soud totiž dospěl k závěru, že rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

Podle § 68 odst. 1 správního řádu „rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.“ Podle § 68 odst. 3 citovaného zákona „v odůvodnění se uvedou důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a z jejich vyjádření k podkladům rozhodnutí.“ To znamená, že správní orgán v rámci odůvodnění musí odůvodnit přezkoumatelným způsobem, jakými úvahami byl veden jak při vlastním dokazování, tak i při výkladu právních pojmů a celkovém hodnocení řešených právních otázek, přičemž odůvodnění musí být individuální a konkretizované pro danou věc. Pokud se správní orgán v mezích zákonem povolené úvahy rozhodne pro určitou možnost, měl by její volbu řádně odůvodnit a je povinen mj. dbát na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo specifickým okolnostem daného případu. Takto však Úřad ani předseda Úřadu dle soudu nepostupovali, neboť nezohlednili a podrobněji se nevypořádali se skutečností, že v dané věci vystupují dva v konkurenci stojící chráněné zájmy (respektive základní práva).

Soud zdůrazňuje, že jestliže ve věci řešené před správními orgány dochází k jednoznačnému střetu základních práv, je správní orgán povinen tuto kolizi seznat a také se s ní řádně a pečlivě vypořádat ve svém odůvodnění, neboť již z podstaty takového střetu vyplývá, že správní orgán svým rozhodnutím omezí právo jednoho subjektu za účelem ochrany práv jiného subjektu či za účelem ochrany jiného veřejného zájmu. Jak opakovaně konstatoval Ústavní soud (viz např. nálezný ze dne 9. 2. 1998, sp. zn. IV. ÚS 154/97, či nálezný ze dne 16. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 353/04), při střetu dvou základních práv, musí být nejprve rozpoznáno, která základní práva jednotlivých účastníků sporu jsou ve hře, a poté, s

přihlédnutím ke všem rozhodným okolnostem daného případu, musí být rozhodnuto tak, aby, je-li to možné, zůstalo zachováno z obou základních práv co nejvíce, a není-li to možné, pak dát přednost tomu základnímu právu, v jehož prospěch svědčí obecná idea spravedlnosti, resp. obecný princip.

V těchto případech musí správní orgán na jedné straně zvážit legitimitu cíle, kterého má být dosaženo, a na straně druhé posoudit přiměřenost užitého postupu, a to vždy přísně individuálně. Zde se projevuje zásada, že připouští-li Listina průlom do určitého základního práva, musí pro něj být dán závažný důvod, a východiskem konkrétních úvah je maxima, dle které lze základní právo či svobodu omezit pouze v zájmu jiného základního práva či svobody, a to v nezbytně nutném rozsahu (viz nálezy ze dne 12. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94, č. 214/1994 Sb. a č. 46/1994 Sb. ÚS). A uvedené musí nezbytně najít odezvu také v odůvodnění správního (či následně soudního) rozhodnutí, kdy správní orgán nemůže omezení základního práva překlénout strohým odkazem na znění zákona, nýbrž se musí nastalou kolizí pečlivě zabývat vstřícně specifickým dané věci. Pouze tak budou naplněny požadavky kladené na kvalitu odůvodnění správních rozhodnutí dle § 68 odst. 3 správního řádu.

V nyní řešené věci jde především o posouzení konfliktu mezi právem na ochranu soukromí (čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny resp. též čl. 8 Úmluvy) zaznamenané osoby s ústavně zaručenými právy osoby, která záznam pořídila a zveřejnila za účelem ochrany jejího vlastnictví. Jedná se tedy o právo ochrany vlastnictví zaručené čl. 11 Listiny, případně o právo svobody projevu garantované čl. 17 Listiny.

Právo na soukromí, jako jedna z hlavních záruk autonomie jednotlivce, zahrnuje nejen tradiční vymezení soukromí v jeho prostorové dimenzi (ochrana obydlí v širším slova smyslu) a v souvislosti s autonomní existencí a veřejnou mocí nerušenou tvorbou sociálních vztahů (v manželství, v rodině, ve společnosti), ale i garanci sebeurčení ve smyslu zásadního rozhodování jednotlivce o sobě samém, včetně otázek, zda, v jakém rozsahu, jakým způsobem a za jakých okolností mají být skutečnosti a informace z jeho osobního soukromí zpřístupněny jiným subjektům [srov. zejména nálezy ze dne 22. března 2011 sp. zn. Pl. ÚS 24/10 (N 52/60 SbNU 625; 94/2011 Sb.), bod 29, též nálezy ze dne 20. prosince 2011 sp. zn. Pl. ÚS 24/11 (43/2012 Sb.), bod 16]. Uvedený aspekt práva na respekt k soukromému životu je v judikatuře označován jako právo na informační sebeurčení [srov. nálezy ze dne 17. července 2005 sp. zn. IV. ÚS 23/05 (N 111/46 SbNU 41), bod 34; nálezy ze dne 1. prosince 2008 sp. zn. I. ÚS 705/06 (N 207/51 SbNU 577), bod 27; nálezy sp. zn. Pl. ÚS 24/10, bod 29 a následující]. Jeho podstatou je právo každé osoby, aby sama rozhodovala o tom, jaké údaje o sobě poskytne jiným osobám nebo je učiní veřejnými, přičemž její souhlas je nezbytný i pro jejich shromažďování nebo zveřejňování ze strany dalších osob. Porušení soukromí v tomto smyslu nastalo právě v nyní řešené věci, v níž žalobce zveřejnil osoby zaznamenané na kamerovém záznamu. Jak ale konstatovala judikatura, toto právo neplatí absolutně a lze jej omezit, musí se však jednat o omezení za účelem ochrany jiného ústavního práva nebo dosažení ústavně aprobovaného veřejného statku, které musí být stanoveno zákonem, a to způsobem odpovídajícím nárokům plynoucím z principu právního státu (viz nálezy sp. zn. Pl. ÚS 24/10, bod 37, srov. též např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. června 2006 ve věci stížnosti Segerstedt-Wiberg a ostatní proti Švédsku č. 62332/00, body 76 a 88).

Vlastnické právo dle judikatury náleží svou povahou do kategorie základních práv a svobod jednotlivce a tvoří jádro personální autonomie jednotlivce ve vztahu k veřejné moci. Vlastnictví je ostatně předpokladem svobody, rozvoje jednotlivce a základem jeho soukromé

iniciativy, neboť mu vytváří možnost nést odpovědnost za vlastní rozvoj. Ochrana vlastnictví a respekt k němu, bez ohledu na druh a povahu subjektu, jemuž vlastnické právo svědčí, jsou tudíž jedním ze základních postulátů (znaků) demokratického a právního státu (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 462/98). Nicméně i zde platí, že tak jako jiná základní práva je rovněž vlastnické právo omezitelné, a to v případě kolize s jiným základním právem nebo v případě nezbytného prosazení ústavně aprobovaného veřejného zájmu, přičemž míra a rozsah omezení musí být proporcionální ve vztahu k cíli, který omezení sleduje, a prostředkům, jimiž je omezení dosahováno (nálezy sp. zn. II. ÚS 268/06).

Konflikt těchto práv měly dle soudu správní orgány obou stupňů při rozhodování o správním deliktu žalobce seznat a náležitě je posoudit tak, aby dostály svým povinnostem při odůvodnění rozhodnutí o správním potrestání. Jak konstatoval Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 1/12, omezení práva na ochranu soukromí shromažďováním nebo zveřejňováním osobních údajů ze strany dalších osob je možné, takový zásah však musí s ohledem na sledovaný účel obstát z hlediska proportionality. A zde soud zdůrazňuje, že zohlednění proportionality zásahu (ať ve vztahu k právu na soukromí či právu na svobodu projevu uplatňovanou za účelem ochrany vlastnictví) musí být z rozhodnutí jednoznačně seznatelné, neboť výše naznačený obsah nyní dotčených základních práv nelze, bez hlubšího zhodnocení jejich významu v podmínkách řešené věci, pominout.

Zde navíc soud připomíná, že popsany střet chráněných zájmů předvídá i samotný zákon o ochraně osobních údajů v § 5 odst. 2 písm. e) citovaného zákona, dle něhož správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů, bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby (takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života). Uvedený § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů tedy implicitně předvídá střet dvou, v protikladu stojících základních lidských práv: práva na ochranu zájmů správců na jedné straně a ochrany soukromého a osobního života na straně druhé. Dle městského soudu přitom ani zde nepostačí strohé konstatování o nemožnosti aplikace uvedených ustanovení, jak učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 3 As 118/2015. Jestliže totiž zákon předvídá situace, při kterých bude docházet ke kolizi oprávněných zájmů, je pak povinností orgánu veřejné moci tento střet náležitě reflektovat a ve svém rozhodnutí jej řádně vypořádat. Nikoli pouze konstatovat porušení zákonných povinností stanovených v zákoně o ochraně osobních údajů.

K naposledy uvedenému soud též připomíná, že již dříve konstatovala judikatura k aplikaci výjimky podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, že posouzení a zhodnocení konkurence dvou vedle sebe stojících práv je věcí uvážení správního orgánu s tím, že zpracování osobních údajů prováděné žalobcem bylo třeba hodnotit s ohledem na zásadu proportionality (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2017, č. j. 6 A 42/2013-48). V této souvislosti soud připomíná také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2013, č. j. 5 As 1/2011 – 156, v němž bylo k výjimce v případě zpracování osobních údajů kamerovým systémem v § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů uvedeno, že „má-li být připuštěn kamerový systém, jakožto prostředek k dosažení určitého účelu – v daném případě ochrana bezpečnosti osob a majetku vlastníka objektu a hotelových hostů, kontrola vstupů do objektu a prevence proti vandalismu – je třeba posoudit zejména to, zda tento zasahuje do základních práv a svobod, zda v tom kterém případě dané základní právo a svoboda převáží nad ochranou soukromí, zda tento prostředek je jediný možný a nejvhodnější pro ochranu daného zájmu, resp. zda neexistuje jiný prostředek, který by daného účelu byl rovněž schopen dosáhnout, a to buď bez zásahu do

základního práva na soukromí nebo s menší mírou, jakož i míru proporcionality, tedy zda porušení hodnoty, do které tento prostředek zasahuje – zde do práva na soukromí, resp. lidské důstojnosti a svobody, je přiměřený, resp. zasluhuje menší míru ochrany než hodnota, která má být ochráněna – ochrana osob a majetku.“ Dále Nejvyšší správní soud zdůraznil, že: „instalaci kamerových systémů, s ohledem na jejich povahu a zásah do osobní integrity osob, je možné přistoupit až tehdy, pokud už veškeré méně invazivní prostředky selhaly anebo by nebyly schopny naplnit vytyčený účel, který je sledován. Je zcela nepochybné, že kamerový systém ve srovnání s jinými prostředky (např. personálními, mechanickými), které mohou dosáhnout naplnění účelů žadatelem sledovanými, zasahuje základní lidská práva, a to právo na soukromí a na soukromý rodinný život, která jsou garantována čl. 10 Listiny základních práv a svobod a v článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a tudíž i do lidské důstojnosti, z které tato práva vyplývají.“ Jakkoli je městský soud seznámen s tím, že podstata citované kauzy se týkala instalace kamerového systému (a nikoli zveřejnění zaznamenaných skutečností, což představuje nepochybně vyšší zásah do soukromí jedince), tak dle soudu z citovaného rozhodnutí jasně vyplývá nezbytnost pečlivého zvažování všech v konfliktu stojících chráněných hodnot. A takto má daný rozsudek dopad i pro nyní řešený případ, poněvadž tato úvaha v nyní posuzovaných rozhodnutích jednoznačně absentuje.

Soud navíc považuje za nezbytné vyzdvihnout, že § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů je implementací čl. 7 písm. f) Směrnice 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (dále jen „Směrnice 95/46/ES“). Toto ustanovení v českém překladu zní: Členské státy stanoví, že zpracování osobních údajů může být provedeno, pouze pokud je nezbytné pro uskutečnění oprávněných zájmů správce nebo třetí osoby či osob, kterým jsou údaje sdělovány, za podmínky, že nepřevyšují zájem nebo základní práva a svobody subjektu údajů, které vyžadují ochranu podle čl. 1 odst. 1. Zde je ovšem třeba uvést, že tento český oficiální překlad je chybný a vyjadřuje přesný opak toho, co ostatní jazykové verze Směrnice 95/46/ES (viz: Kučerová, A. a kol.: Zákon o ochraně osobních údajů. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012, s. 99). Anglická verze totiž uvádí „Member States shall provide that personal data may be processed only if processing is necessary for the purposes of the legitimate interests pursued by the controller or by the third party or parties to whom the data are disclosed, except where such interests are overridden by the interests for fundamental rights and freedoms of the data subject which require protection under Article 1 (1).“ Správný český překlad by tedy měl znít, že zpracování je možné pro uskutečnění oprávněných zájmů správce atd., pokud nejsou převýšeny zájmem na ochranu soukromí subjektu údajů (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2014, č. j. 1 As 78/2014-41).

Z citovaného oficiálního znění vyplývá, že Úřad i žalovaný by měl přistupovat k oprávnění zpracovatele osobních údajů nikoli restriktivně, nýbrž by měl až na základě jasně zjištěných skutečností prokázat, zda neexistuje více chráněný zájem, k jehož naplnění je nezbytné dotčené právo zpracovatele omezit. A k tomuto závěru nemůže dospět jinak než pečlivou argumentací, v níž se vypořádá s tím, který zájem má z hlediska práva jednotlivce i zájmů celé společnosti v dané věci přednost. A v níž poměří konkrétní okolnosti zveřejnění osobních údajů, zejména jeho účel, rozsah či způsob (zde soud opět nikterak nepopírá, že bude rozdíl mezi jejich shromážděním a zveřejněním).

Ke všemu shora uvedenému pak navíc soud podotýká, že v dané věci nelze pominout rovněž konfrontaci práva na ochranu soukromí ve shora uvedeném smyslu a zájmu společnosti na ochraně před deliktním jednáním a na tom, aby tato jednání byla odhalena a potrestána. Zde vyvstává veřejný zájem na náležitém zjištění trestných činů a jejich pachatelů a jejich následném spravedlivém potrestání. Platí přitom, že v ideálním (byť nedosažitelném) případě by ani jeden trestný čin neměl zůstat utajen a žádný pachatel trestného činu by se

neměl vyhnout trestní odpovědnosti. Náležitě objasňování trestné činnosti a jejích pachatelů by mělo působit na upevňování zákonnosti a vytváření právního vědomí, že trestný čin a jeho pachatel nezůstanou utajeni, a že každý má být, pokud spáchá trestný čin, volán k trestní odpovědnosti. Uvedené totiž ve výsledku neoddiskutovatelně přispívá k vyšší úrovni právního státu a jeho respektování. Proto také již v § 1 odst. 1 trestního zákoníku zákonodárce tyto zásady vytkl jako jedny z hlavních principů trestního práva, přičemž ani v činnosti správních orgánů je nelze opomíjet, neboť jejich význam je širší.

Městský soud tedy opakuje, že správní orgány řádně a výslovně nezohlednily chráněné zájmy, které v dané věci vystupují, ačkoli i zákon o ochraně osobních údajů předvídá, že v nezbytných případech mohou být osobní údaje zpracovány i bez souhlasu subjektu údaje. Soud nepopírá, že alespoň Úřad se pokusil reagovat na tvrzení žalobce ohledně nezbytnosti ochrany jím tvrzeného práva na ochranu majetku či nutnosti předcházení trestné činnosti, zároveň ale dle soudu nelze toto odůvodnění shledat dostatečným. Lapidární obecný závěr správního orgánu I. stupně, že zde převáží právo na ochranu soukromí, neboť ochrany svého majetku se mohl žalobce domáhat prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení, totiž neodpovídá míře zásahu do práv žalobce. A navíc ani nereflektuje specifika trestné činnosti, která měla být v dané věci páchána, především aktuální možnosti poškozeného při pátrání po pachatelích dané trestné činnosti, respektive jiné možnosti, které by ochránily jeho vlastnictví či mu dopomohly nahradit škodu způsobenou krádežemi. Městský soud nikterak netvrdí, že zájem na odhalení a potrestání společensky nežádoucího chování musí a priori převážit nad ústavně zaručeným právem na nedotknutelnosti soukromí osoby či obecněji její integrity (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, č. j. 2 As 45/2010-68). Povinností správního orgánu však je tyto okolnosti uvážit a náležitě je zohlednit v rámci odůvodnění vydaného rozhodnutí, a to také s ohledem na ústavně zaručenou ochranu vlastnictví dle čl. 11 Listiny. A nepostačí strohé konstatování, které pomíjí důležitost zájmů stojících v dané věci v protikladu k právu na ochranu soukromí.

Takto je především nezbytné posoudit důvod zveřejnění kamerového záznamu soukromou osobou, tedy to, zda sledovala jím legitimní, obecně právem aprobovaný cíl, či naopak účelem zveřejnění bylo pouze neoprávněně zasahovat do práv jiného (například v případě cíleného narušování soukromí za situace, kdy by toto již nebylo nezbytným krokem pro odhalení osoby páchající trestnou činností, typicky pokud by již byla dopadena). Zároveň je nezbytné uvážit, zda zveřejnění kamerového záznamu bylo jediným možným způsobem k dosažení tohoto cíle, či zda se nabízely i jiné možnosti, méně zasahující do právní sféry jiných osob, které by ale byly schopné dosáhnout sledovaného cíle. V souvislosti s tím musí správní orgány posoudit konkrétní okolnosti řešené věci ve světle intenzity potřeby zveřejnění kamerového záznamu (například předchozí ataky na majetek pořizovatele, faktický účel použití záznamu, způsob zveřejnění apod.) a ochrany soukromí dotčené osoby.

Pouze po zhodnocení těchto kritérií a posouzení zde v kontradikci stojících chráněných hodnot může dle soudu Úřad dospět k závěru o spáchání správního deliktu a nezbytnosti uložení pokuty. Jestliže toto zevrubné hodnocení správní orgány neprovedly, nelze než jejich rozhodnutí považovat za nedostatečně odůvodněná, neboť řádně nezohlednily potenciální ochranu práv, jichž se dovolával žalobce, jakož i dalších veřejných zájmů. Městský soud si je vědom, že vyslovený názor je v rozporu s názorem vysloveným v rozsudku sp. zn. 3 As 118/2015, dle jeho názoru však v dané věci natolik výrazně vyvstává konflikt dvou chráněných zájmů, že jej nelze překlenout úsečným konstatováním o přednosti práva na soukromí před ostatními chráněnými zájmy (jak uvedl Nejvyšší správní soud), nýbrž je nezbytné tento střet náležitě zohlednit a důkladně (i v odůvodnění) posoudit. Ostatně tomu

také plně odpovídá z judikatury Ústavního soudu plynoucí výzva, aby při úvaze o prioritě jednoho ze dvou v kolizi se ocitajících základních práv bylo zkoumáno, zda byly využity všechny možnosti minimalizace zásahu do základního práva druhého, a zda nebyla neodůvodněně dána přednost jednoho práva před právem druhým. Tak to ostatně stanoví čl. 4 odst. 4 Listiny, který ukládá orgánům aplikujícím právo, aby při této aplikaci šetřily podstatu a smysl základních práv“ (nález ze dne 13. 9. 2006, sp. zn. I. ÚS 191/05, č. 161/2006 Sb. ÚS).

Závěrem pak soud pro úplnost dodává, že ačkoli žalobce v žalobě nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve shora uvedeném smyslu nenamítal, soud mohl napadená rozhodnutí z těchto hledisek přezkoumat. Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud sice přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů, avšak určitý průlom do dispoziční zásady ovládající správní soudnictví představuje povinnost soudu zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu takto v rozsudku ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, konstatoval, že krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 s. ř. s. v případě, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, byť je žalobce výslovně v žalobě nenamítl (tj. jedná se o případy, kdy rozhodnutí není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek, přičemž tato vadnost a nemožnost podrobit rozhodnutí zkoumání musí být zjevná buď ze spisu či z jeho absence nebo z rozhodnutí samotného, pokud bude postrádat srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby, anebo ji soud sezná na základě jiných rozhodných skutečností, jež se dostanou do jeho sféry). Nadto výjimkou z této zásady je i případ, kdy se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod ze strany správního orgánu, které nebude předmětem žalobních námitek. Důvodem pro tuto výjimku je skutečnost, že § 75 odst. 2 s. ř. s. představuje normu procesněprávní, a pokud se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak je třeba připomenout, že smysl procesních norem spočívá ve vytváření mechanismů k ochraně hmotného práva. Procesní normy nelze vnímat jako samoučelné, a tím spíše nemohou představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy. Proto může v takovém případě krajský soud aplikovat hmotněprávní ustanovení Listiny základních práv a svobod i za situace, kdy žalobce tuto námitku v žalobě vůbec neuplatnil (viz rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2008, č. j. 2 As 9/2008, který sice se vztahoval ke kasační stížnosti, ale lze jej argumentum a simili aplikovat i v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, neboť základní úvaha aplikovaná v tomto případě je použitelná i v tomto řízení). A i tento druhý důvod soud vedl k přezkoumání napadených rozhodnutí ve shora uvedeném smyslu.

VIII. Závěr

Z výše uvedených důvodů dospěl Městský soud v Praze k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud tedy napadené proto v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Vzhledem k tomu, že soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, nemohl se zabývat důvodností dalších žalobních bodů.

Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník řízení, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že ve věci byl úspěšný žalobce zastoupený advokátkou, soud mu tuto

náhradu přiznal podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jeho náklady řízení tvoří jednak zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 3000 Kč a jednak odměna zástupci za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby) po 3 100 Kč a související náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle citované vyhlášky č. 177/1996 Sb. Dále byla jako součást odměny zástupce žalobce přiznána 21% daň z přidané hodnoty z celkové odměny za právní zastoupení v částce 1 428 Kč podle zákona č. 237/2004 Sb., neboť právní zástupce žalobce je podle předloženého osvědčení plátcem DPH. Celková výše přiznaných nákladů řízení tak činí 11 228 Kč, jejichž povinnost k náhradě soud přiznal proti žalovanému k rukám právního zástupce žalobce ve třicetidenní lhůtě k plnění.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. 1. 2018

JUDr. Karla C h á b e r o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
S. K.